

Адыгэ

1923-рэ илъэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 196 (22885)

2023-рэ илъэс

БЭРЭСКОЖЬЫЙ
ЧЪЭПЫОГЪУМ и 25-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +
тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклиубгъэхэр

макъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

ЗэкIэми зэдытиIоф

*Адыгеим и Лышхъэу
КъумпIыл Мурат
республикэм и Прави-
тельствэ и Унэ адыга-
бзэмкIэ Советым изэхэ-
сыгъо щызэрицагъ.*

Мы зэхэсыгъом хэлэжыгъэх гуманитар ушэтынхэм апылъ Адыгэ республикэ институтэу Т. М. КIэращэм ыцIэкIэ щытым, Адыгэ Республикэм гъэсэн-гъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ, Адыгэ къралыгъо университетым, Хъ. Андырхъуае ыцIэ зыхырэ колледжым, кIэлэегъаджэхэм ялэп-лэсэнгъэ зыщыхагъэхорэ республикэ институтым, республикэ гимназием, гъэзетэу «Адыгэ макъэм», общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» япашэхэр ыкли ялыкIохэр.

Адыгеим и Лышхъэу кы-зэрэхигъэщыгъэмкIэ, хабзэм икIулыкIухэм ыкли общественнэ IофышIэхэм мэхъанэшхо зилэ пшъэрылъ къапыщылъ — лIэужхэм культурэмрэ бзэмрэ зэлъагъэлэсыжынымкIэ зэхэ-бытэгъэ екIолIэкIэ тэрэз кы-хэыгъэныр.

«Ныдэлъфыбзэм лъытэныгъэ фашIэу, лъэпкъ ншанэхэр къэгъэнэжыгъэнхэм анаIэ тэтэу, адыгэ лъэпкъым ибайныгъэшхо — ныдэлъфыбзэр кыт-кIэхъухъэхэрэм алыагъэлэсыжы-ным пае тфэлъэкIыщтыр зэкIэ тшIэн фашIэ», — кылуагъ Къум-пIыл Мурат.

Урысыем и Президентэу Владимир Путиныр тыхэгъэу щыпсэурэ цыф лъэпкъыбэмэ яхабзэхэмрэ абзэрэ зэрэзэф-мыдэхэм кытегушIэзэ кыхи-гъэщыгъагъ къралыгъо зыкIым игушхъэлэжэ кIэн ренэу ащ кызырэгъэбаиштыгъэр, лъэпкъ зэфэшхъафхэм зэдыряе куль-турэр зэригъэпсыштыгъэр. Ары анахъэу Лышхъэу кыхигъэ-щыгъэри.

Республикэм ипашэ кызы-рилуагъэмкIэ, адыгабзэм ихэ-хъоныгъэ зэкIэми тIуачIэ зэд-етхыылэн зыкIыфаер культурэ байныгъэу тилэр къэдгъэнэжы-нышъ, кытIэхъухъэрэ лIэужхэм алыдгъэлэсыным пай.

«ТикIэлэцIыкIухэм ныдэлъфы-бзэр ашIэным ыкли рыгушIэн-хэм, лъэпкъым, ащ итарихъ язы-лахъэу зэрэщытхэр зэхашIэным, Урысыем щыпсэурэ лъэпкъ

(ИкIэух я 3-рэ нэклиб. ит).

Адыгэ культурэм нахъ пэблагъэ хъугъэх

Адыгабзэм изэгъэшIэн нахъ гъэшIэгъон къешIы адыгэ куль-турэм ныбжыкIэхэр хэщагъэхэ зыхъукIэ. Тильэпкъ ита-рихъ, непэрэ мафэм хэгъэщагъэу, лызыгъэкIотэщтхэр кыт-кIэхъухъэхэрэр ары. Ащ тегъэпсыхъагъэх Iофыгъо зэфэ-шхъафхэу республикэм щыкIохэрэр.

А. Iэшын.

Адыгэ къралыгъо универси-тетым адыгэ филологиемрэ культурэмрэкIэ ифакультет лъэпкъ культурэр кызылотыкIы-рэ Iофтхъабзэ мы мафэхэм щыкIуагъ.

Проектэу «Адыгеим ита-рихъ-культурэ теплъэ гъэпсы-жыгъэнымкIэ егъэджапIэ-хэр» зыфилоу Урысые зэнэ-кьокъум текIоныгъэ кыщыдэ-

зыхыгъэм кыдыхэлъытагъэу мыр зэхашагъ.

КытIэхъухъэрэ лIэужхэм адыгэхэм ятарихъ, якультурэ, ялэшагъэхэр ягъэшIэгъэныр ары зэхэщакIохэм пшъэрылъ шхъалэу зыфагъэуцужыгъэр. Ижырэ лъэхъанымрэ джырэ уахътэмрэ зэпхыгъэхэу зэрэб-гъэфедэнхэ лъэпкъыщтыр мыщ кыщыраIотыкIыгъ. МэфитIум

кIогъэ Iофтхъабзэм студент 80 фэдиз хэлэжыагъ.

Iофтхъабзэм ипэублэ «Адыгэ-хэр зыпылыгъэхэ Iэшлагъэхэр: Iофшлагъэу щылэр, гумэкIыгъо-хэр, къэкIотт уахътэр» зы-филорэ лекцием Цэй Заремэ къафеджагъ. Нэужым лъэныкъо зэфэшхъафхэмкIэ мастер-клас-схэм ныбжыкIэхэр ахэлэжыа-гъэх. ПIоблэ шыныр, дышъэ

IуданэмкIэ хэдыкIыгъэныр, пхъэм, гъучным, шъом, щыгъы-жыием Iоф зэрадашIэрэр, нэ-мыкIхэр зэрагъэшлагъэх.

Проектым ипашэр адыгэ филологиемрэ культурэмрэкIэ факультетым иятIонэрэ курс щеджэрэ Уджыхъу Айтэч, Хъот Даянэрэ Султан Эльмирэрэ

(ИкIэух я 2-рэ нэклиб. ит).

Язэдэлэжьэныгъэ мэпытэ

А. Гусев.

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Муратрэ Краснодар краим иадминистрации ипачэ игуадзэу, Пшызэ къэээкъыдзэм иатаманэу Александр Власовымрэ зэуклэгъу зэдырлагъ.

Анахь Иофыгъо шхъалэу зытегушылагъэхэм ащыщых ныбжьыкълэхэр яхэгъэгу фэшъыпкъэхэу плугъэнхэм, лъэпкъ зэфэшхъафхэм къахэкълэгъэхэм ыкли дин зэмплэуужыгъохэр зылэжьхэрэм зегурылоныгъэ азыфагу илпыным, хэушхъафыкълэгъэ дзэ операциеи хэлажьэхэрэмрэ ахэм яунагъохэм арысхэмрэ лэпылэгъу ятыгъэным, нэмыкълэныкълэхэм афэгъэхьыгъэхэр.

Зэдэгущыиэгъум хэлэжьагъэх АР-м и Лышхъэрэ АР-м иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрации ипачэ Владимир Свеженец, Краснодар краим иадминистрации иполномочнэ лыклоу Адыгэ Республикэм щылэ Хьадыпэшэо Адам.

Зэуклэгъур къызэлуиыхызэ республикэм и Лышхъэу къыгъэхъыгъэ къызэрэклугъэм пае атаманым зэрэфэразэр ыкли Адыгеимрэ Пшызэ шьолпыррэ гъунэгъушэу зэдэлэжьэныгъэ-зэфыщытыклэу азыфагу илхъу-гъэм къыщыуцугъ. Мыщ къыхеубытэ Урысые Федерациеи икъэралыгъо политикэ и Стратегиеи Урысыем щыпсэурэ къэээкъхэм япхыгъэу 2021 — 2030-рэ илхъэсхэм Иофтыабзэу зэшлуахын фаехэм афэгъэхьыгъэр.

«Сигуапэ джыри зэ тызэу-клэнэу амал щылэ зэрэхъугъэр. Урысыем и Президентэу Владимир Путиним къэээкъхэм хэхъоныгъэ ягъэшлыгъэным фэгъэхьыгъэ Указэу къыдигъэ-кълэгъэр гъэцэклагъэ хъуным епхыгъэу республикэм тызэгъу-сэу Иофтыабзэу шытэгъэцэклагъэ. Адыгеим лэпылэгъоу къешъуты-рэм ыкли шъуналэ къызэрэтетым апае сышъуфэраз. Республикэмрэ краимрэ гъэпсын Иофым фэгъэхьыгъэ зэфыщытыклэ дэгъухэр азыфагу илхъу-гъэх», — **къылуагъ Къумпыл Мурат.**

Джащ фэдэу Къумпыл Мурат къызэрэхигъэщыгъэмкълэ, ныбжьыкълэхэр яхэгъэгу шлу альэ-

гъоу, ащ фэшъыпкъэхэу плугъэнхэмкълэ, мамырныгъэр къэухъу-мэгъэнымкълэ, лъэпкъ зэфэшхъафхэм къахэкълэгъэхэу ыкли дин зэмплэуужыгъохэр зылэжьхэрэм зегурылоныгъэ азыфагу илпынымкълэ къэээкъхэм Иофышхо Адыгеим щызэшлуахы. Республикэм иобщественнэ щылаклэ къэээкъхэр чанэу хэлажьэх, Иофтыабзэу зэфэшхъафхэми ялахь ахашлыхъ.

Александр Власовым чэзыур зынэсым къызэрилуагъэмкълэ, шьолпыритлумэ азыфагу илхъу-гъэ зэфыщытыклэхэм амал къаты къэралыгъом ипачэ къыгъэнэфэгъэ пшэрылхэу анахь мэхъанэшхо зилэхэр шлуагъэ хэлъэу зэшлохыгъэнхэмкълэ.

«Пшызэ шьолпыр икьэээкъы-дзэ и Мыекъопэ къутамэ зегушъомбгъу, нахьыбзэу клэлэцыл-кълухэр ыкли ныбжьыкълэхэр ащ къыхэхэх. Иофтыабзэхэу ыкли фестивалхэу зэхатцэхэрэр нахьыбзэ хъугъэх. лэпылэгъоу

къытэшъутырэри ренэу зэхэтэ-шлэ. Къэээкъхэу мобилизациеи илхъэхан Адыгеим икълэгъэхэу ыкли зэээгъыныгъэм тетэу е ежхэм яшлоигъоныгъэкълэ Урысыем и Улэшыгъэ Кълучлэхэм ахэхъагъэхэм ацлклэ шхъафэу рэзэныгъэ гуцылэхэр къышъу-лпызгъэлэсынхэу сыфай. Дзэ-къулыкълэушлэхэм ыкли ахэм яунагъохэм арысхэм лэпылэгъу ятыгъэным фытегъэпсыхъэгъэ Иофтыабзэу республикэм дэгъоу гъэцэклагъэ щэху. Ащ ишлуа-гъэкълэ Адыгеим щышхэр, Мыекъопэ къутамэм икьэээкъхэр зыхэхэхэрэ подразделение псау зэхэцэгъэ хъугъэ. Ахэм блэнагъэ ахэлъэу япшэрылхэр агъэцэклагъэ», — **къылуагъ Пшызэ шьолпыр къэээкъыдзэм иатаман.**

Къумпыл Мурат къызэрэхигъэщыгъэмкълэ, дзэклэлэхэм ыкли ахэм ягупсэхэм федеральнэ, шьолпыр лэпылэгъу ятыгъэным пае республикэм Иофтыабзэу гъэнэфэгъэхэр щызэшлуахыгъэх. Республикэм ипачэхэм дзэ формированиехэм якомандование ренэу гъусэныгъэ пытэ дырлэ, ащыгъыщтымкълэ, нахь игъэклотыгъэу агъэфедэрэ пкъы-гъохэр алэклэгъэхьэгъэнхэмкълэ фэныкълэныгъэу ялэхэр зэрара-гъэкъушхэм пылтых.

«Мобилизациеи къышъубла-гъэу тиклалэхэу Адыгеимрэ Краснодар краимрэ арыкълэ-гъэхэм зэгъусэхэу полигонхэм защагъасэщтыгъ. Тэ дзэклэлэ-хэр зэклэ зэфэтэгъадэх, ама-лэу тилэм тетэу зэхэтымыдзэ-хэу зэклэми тишлуагъэ ятэгъэ-кълэ», — **къылуагъ Къумпыл Мурат.**

Мы зэуклэгъум тегъэпсыхъа-гъэу лэныкълэхэр зытегушылэгъэ Иофыгъохэм ащыщ Урысыем щыпсэурэ къэээкъхэм афэгъэхьыгъэ къэралыгъо политикэм и Стратегиеи пхырыщыгъэным пае зэдэлэжьэныгъэм илофыгъо пстэури гъэцэклагъэныр.

Хэгъэунафкъыкълэгъэн фае: рес-публикэм икьэээкъ обществэ-хэм къэээкъ мини 4 фэдиз ахэт. Илхъэсэу икълэгъэм Адыгеим щы-псэурэ къэээкъ ныбжьыкълэхэм я Союз зэхэцэгъэ, непэклэ ащ клэлэ ыкли пшэушэ 500-м еху хэхъагъ. Мыекъопэ къутамэр хэлажьэзэ илхъэс къэс къэээкъ культурэм и Дунэе фестиваль зэхэцэгъэ, патриот Иофтыабзэхэр зэшлуахы, еджаплэхэмрэ клэлэ-цылкълэу лыгъыплэхэмрэ щысэтэхы-плэу щыт цыф лыхъужьхэм афэгъэхьыгъэ десэхэр ащызэ-хэцэх.

АР-м и Лышхъэу ипресс-къулыкълэу

Адыгэ культурэм нахь пэблагъэ хъугъэх

(Икълух).

игъусагъэх. Клэлэегъаджэхэу Цэй Заремэ, Цэй Бэллэ ыкли Нэгъэрэкъо Казбек ялэпылэгъоу Иофтыабзэр зэхэцэгъ.

— Адыгэхэм акультурэ, яшэн-ха-бзэхэр къытклэхъухэрэ ллэужхэм ягъэшлэгъэнымкълэ мы Иофтыабзэм ишлогъэшхо къэкълэщт. Ахэр нэры-лэгъу афэхъумэ нахь ашлогъэшлэ-гъоныщт. Непэрэ мастер-классхэм цыфыбэ къаключлэгъэ, шхъадж нахь шлогъэшлэгъон лэныкълэи зыфигъэ-загъ, ахэр лызыгъэклотэнхэри къахэкълэныгъэу тэгугъэ. Ижыкълэ агъэфедэщтыгъэ шыкълэхэм ямы-закъоу, джырэ лъэхъаным нахь ашлогъэшлэгъонэу шэкълэи тетхэ-гъэныр, пшахьокълэ сурэтхэр ашлын-хэр ыкли нэмыкълэхэр къарагъэлэ-гъуштых, ау ахэм адыгэ нэшанэ ялэщт.

Тиреспубликэ ашлогъэшлэгъонэу цыфыбэ къэкълэ, ахэм адыгэ куль-турэр къызылотыкълэу сувенир-хэр ахыжыхь, ижырэ лэп-псы-мэхэр зышлэхэрэр нахьыбэу тилэн-

хэу тыфай, — **къытилуагъ Цэй Заремэ.**

— Типроект теклоныгъэ къызэрэ-дихыгъэм ишлуагъэкълэ мыщ фэдэ Иофтыабзэу зэхэтцэн амал тил. Нэмыкълэ факультетхэм ащеджэрэ студентхэр къеключлэгъэх. Ашлогъэ-шлэгъон хъуныш, нахь игъэклоты-гъэу зэрагъэшлэнэу тэгугъэ. Мас-тер-классэу пшы зэхэцэгъэ, — **къы-хигъэщыгъэ Уджыхъу Айтэч.**

Шьом хэшлыкълэгъэ пкъыгъохэр зышлырэ Платэкъо Айдэмыр илэшлэ-гъэхэр ныбжьыкълэхэм аригъэлэ-гъугъ. Хъабый Пшымафэ плуаблэ зэрэпшыщтыр аригъэлэгъугъ. Ащ ныбжьыкълэбэ къеключлэгъэ.

— Ижырэ лъэхъан плуаблэм мэхъанэшхо ратыщтыгъ, унагъо пэпч ар илпын фэгъэ. Непэ ар ащ фэдизэу амыгъэфедэжьырэми, ишлын бэмэ ашлогъэшлэгъон. Ар зыхашлыкълэирэ, зэрашлырэр ныб-жьыкълэхэм ясэгъэлэгъу, зышлогъэ-шлэгъонхэр нахь игъэклотыгъэу мы Иофым ууж ихъанхэ амал ялэщт, — **ело Пшымафэ.**

Сурэтышлэу, дизайнерэу, иску-

ствэхэмкълэ колледжым иклэлэегъа-джэу Тлэшэу Мэзагъо фольгам хэулулкъыгъэ тхыпхэхэр аригъэ-шыгъэх. Дышлэидэм фэгъэхьыгъэ мастер-классыр Хъакъунэ Эльзэ къытыгъ.

Шэкълэи узэрэтетхэн плэахыщтыр зэклэми ашлогъэшлэгъоныгъ, хэуш-хъафыкълэгъэ краскълэ шэкълэ шлуцлэм адыгэ тхыпхэхэр тырашлыхъагъ.

— Адыгэ гуцылэхэр, гуцылэж-хэр, сурэтхэр студентхэм ящы-гъынхэм, ялалэмэкъхэм атыратхэн альэахыщт. Ахэм афытегъэпсыхъэ-гъэ трафаретхэр хъазырхэу силэх. Шэкълэи тетхэгъэныр ащ фэдизэу бэшлагъэп къызэежъагъэр. Мы Иофым сишъыпкъэу сыпыл, салон цыкълэу къызэлусыгъэу, адыгэ нэшанэ щыгъынхэм ахэсэлхъэ, — **ело Хьот Даянэ.**

Ныбжьыкълэу Иофтыабзэм хэлэ-жъагъэхэм гъэшлэгъоныбэ зэралэ-гъугъэр къыталуагъ. Адыгэ культу-рэм, шэн-хабзэхэм нахь апэблагъэ зэрэхъугъэхэр къыхагъэщыгъ.

ДЕЛЭКЪО Анет.

2023-рэ илхъэсым чэпыюгум и 26-м Пушки-ным и Унэу Мыекъуапэ дэтым адыгэ культурэм и Мафэ фэгъэхьыгъэ мэфэкълэ Иофтыабзэхэр щызэхэцэгъэх.

Мы мафэм адыгэ лэпэлэсэхэм ялэшлагъэхэм якъэгъэлэгъон къызэлэуахыщт, флэшмоб зэхэ-цэгъэ, адыгэ шхыныгъэхэм ахагъэжыгъэх, мэфэкълэ концерт шылэщт. Сыхъатыр 2-м Иофтыабзэр рагъэжыщт. АР-м лъэпкъ Иофхэмкълэ, лэахьб къэралхэм ащыпсэурэ тилэпкъэгъухэм ады-рялэ зэпхыныгъэхэмкълэ ыкли къэбар жугъэм иамалхэмкълэ и Комитет республикэм щыпсэу-хэрэри хъаключлэри мэфэкълэ Иофтыабзэхэм аре-гъэблагъэх!

Тхылъхэм ятеплъэ дахэ, Федеральнэ

НыбжыкIэхэр наркотикхэм ащыухъумэгъэнхэр

Джары зыфитегъэпсыхъэпгъэр «За здоровое будущее» зыфилорэ Iофтхъабзэу станицэу Ханскэм дэт гурыт еджапIэм икIэлэеджакIохэм афызэхашагъэр.

— Роль шхъалэр къэзышыгъэ Светэ ипшэшьэгъоу пьесэм сыхэлажэ, — къелуатэ АР-м и Камернэ музыкальнэ театрэ иактрисэу Кобл Зуриет. — Апэ ролэу кысфагъэзагъэм мэханэ естыгъэп, етIанэ пшэшьэжыеу ар къызышышыгъэм тылуагъаки, икъэбар къызытфелуатэм, къызгурылуагъ ащ имэханэ зыфэдэр ыкIи склуачIэ есхылагъ. СпектаклымкIэ сипшэшьэгъу сьд фэдизэу сеушыиэгъэми, кысэдэлугъэп, ипсэлъыхъо зыригъэгъэдели, ахъщэ псынIкIэр къыхихыгъ... Ащ кIэху дэй фэхуыгъ. Мы спектаклым тиньбжыкIэхэр еплъыхэмэ, ашхъэ акъыл кыхьанэу, мыщ фэдэ хэукъоныгъэхэр амышынхэу сэгугъэ.

Наркоманиер уз хыльэу зэрэщытыр,

ащ тиньбжыкIабэ зэрелодылIэрэр зэхэхэм кышыгушылагъэхэм къалуагъ. КъыткIэхуыхэрэ лIэужхэр ащ шыухъумэгъэнхэ зэрэфаер къыклагъэтхызэ, цыфым ипсауныгъэ къэхуымэгъэнымкIэ зэрар езыхышт шыкIэхэр щыгъэзыегъэнхэм фэшI Iофэу ашIэрэр кыралотыкIыгъ.

Шлуагъэ къытэу наркоманием пэу-цужыгъэным фэшI мыщ епхыгъэу лэжьэрэ кыулыкхэр зэгусэхэу, обществэр, ны-тыхэр яIэпылэгъухэу гумэкIыгъом идэгъэзыжын икъоу зэрэдэлэжъэнхэ, ащ пае пэшлорыгъэш Iофтхъабзэхэр нахъыбэу зэхашэнхэ зэрэфаер зэхэщакIохэм къалуагъ.

Тапэки Iофтхъабзэу «За здоровое будущее» зыфилорэм хыхъэу узыгъэгъозэрэ, театральнэ ыкIи спорт Iофтхъабзэхэр ныбжыкIэхэм афызэхашэн мурад яI.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтхэр: А. Iэшын.

Iофтхъабзэм икIэщакIохэу бзэджалэхэм пшээдэкижэ ягъэхыгъэнымкIэ федеральнэ кыулыкхэм и ГъэлорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм ыкIи АР-м хэгъэгъу IофтхъэмкIэ и Министерствэ пшээрылэу ялагъэр хэбзэнчъэу наркотикхэр къызэрэрагъэкIокIыхэрэм игумэкIыгъохэм общественностым ыналэ тырырагъэдзэныр, цыфым ипсауныгъэкIэ ахэм ягъэу къаIорэр ныбжыкIэхэм зэхягъэшIэгъэныр ары. Iофтхъабзэм даIоу мы гумэкIыгъом епхыгъэу АР-м и Камернэ музыкальнэ театрэ ыгъэу-цугъэ спектаклэу «Остановиться вовремя» зыфилорэр кIэлэеджакIохэм къафэгъэлъэгъуагъ.

— Наркотикхэм апэшIуеклогъэным епхыгъэ пэшлорыгъэш Iофтхъабзэхэр ныбжыкIэхэм афызэхашэгъэнхэм бзэджалэхэм пшээдэкижэ ягъэхыгъэнымкIэ федеральнэ кыулыкхэм и ГъэлорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм лъэшэу ыналэ тет. Федеральнэ ыкIи республикэ кыулыкхуэхэу МВД-м, УФСИН-м, Къэралыгъо Советым — Хасэм, гъэсэнэгъэмкIэ, культурэмкIэ министрствэхэм, наркологии диспансерым, наркотикхэм апэшIуеклорэ организациехэм ямежедомственнэ проектэу «Остановиться вовремя» зыфилорэм IофшIэн хыхъэу АР-м и Камернэ музыкальнэ театрэ мы цIэр иIэу спектаклэ ыгъэуцугъ. НыбжыкIэхэм хэбзэнчъэу наркотикхэр къызэрэрагъэкIокIыхэрэр, пыщагъэхэ зэрэхуэхэрэр, мы лъэныкъомкIэ бзэджалэагъэ зезыхагъэхэм пшээдэкижэу арагъэхьырэ спектаклэм къышырелотыкIы, — кылуагъ бзэджалэхэм пшээдэкижэ ягъэхыгъэнымкIэ федеральнэ кыулыкхэм и ГъэлорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипресс-кыулыкху ипашэу Виктор Марковым.

Iофтхъабзэм осэшIу къыфишыгъ зыныбжэ имыкхуыгъэхэм яIофхэмкIэ подразделением икыулыкхушIэу Анастасия Колесниковам.

— Гукъау нахъ мышIэми, зыныбжэ имыкхуыгъэхэм ыкIи ныбжыкIэхэм икъоу къагурылорэп наркотикым епхыгъэу бзэджалэагъэ зезыхагъэхэм пшээдэкижэу ахын алъэкIыштыр. УФ-м и Уголовнэ кодекс истатьяу 228-м къызэригъэнафэрэмкIэ, ильэси 8-м къыщегъэ-

жыагъэу ильэс 12 нэсэу хъапс мыщ пыл. Наркотикым епхыгъэ бзэджалэагъэхэр ыкIи хэбзэукъоныгъэхэр нахъ макIэ шыгъэнхэмкIэ мыщ фэдэ Iофтхъабзэхэм яшIогъэшхо къэкIонэу сэгугъэ, — кылуагъ подразделением икыулыкхушIэ.

Къэлэгъэн пае, пьесэр зытхыгъэр ГъэлорышIапIэм ипресс-кыулыкху ипашэу Виктор Марковым ары. Ар хуыгъэ-шIэгъэ шыпкхэм техыгъэу щыт. Наркотикым ыпкэ кыкIэу хъапсым чIэсыгъэ пшэшьэжые ныбжыкIэм ышхъэ кырыкIуагъэр спектаклым къыралотыкIы. Пшэшьэжыем ипсэлъыхъо наркотикхэм апыщагъэу цытыгъ, ахъщэ псынIкIэ кырыгъэгъахъэ шIоигъоу икъэщэн Iоф дэйхэм ахищагъ, наркотикыр гъэбылпыпIэ чIыплэхэм ащигъэтылпыштыгъ. Пшэшьэжыер псынIкIэу къаубытыгъ, мыщ дэжым ипсэлъыхъо зигъэбылпыжыгъ. Пшэшьэжыем иныбжыкIэгъур хъапсым щигъэкIуагъ...

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Промышленнэ политикэмкIэ Iофыгъо зауIэмэ язэшIохын ехыIлагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ илъэсым чъэпыогъум и 2-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Промышленнэ политикэмкIэ Iофыгъо зауIэмэ язэшIохын ехыIлагъ» зыфилорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2015-рэ илъэсым шышъхьэлум и 6-м аштагъэу N 448-р зытетэу «Промышленнэ политикэмкIэ Iофыгъо зауIэмэ язэшIохын ехыIлагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуIагъэхэр, 2015, N 8, 12; 2018, N 11; 2023, N 4) мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм:

1) я 2-рэ статьям:
а) ия 2-рэ Iахь ия 5-рэ пункт хэт гушIуIэу «технопаркхэм» зыфилорэм ыуж гушIуIэхэу «пэрыт технологиехэм арыгъозэрэ технопаркхэм, ахэм ягъэло-рышIэкIо компаниехэм» зыфилохэрэр хэгъэхьогъэнхэм;

б) я 5-рэ Iахьыр хэгъэхьогъэнхэм ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«5. Промышленнэ продукциер къыдэгъэкIыгъэным ыкIи (е) продукцияIэхэр щэгъэнхэм, технологияIэхэр гъэфедэгъэнхэм ыкIи (е) фэло-фэшIаIэхэр гъэцэкIэгъэнхэм атегъэпсыхьагъэу промышленностымкIэ ялошIэн зэрэIагъэгъушIурэ шыIкIэхэу Адыгэ Республикэм изаконхэмрэ инэмьIкI шэпхъэ правовой актхэмрэ адиштэу агъэнэфагъэхэр, мы статьям ия 1-рэ Iахь ия 1-рэ пункт, ия 2-рэ Iахь ия 1-рэ пункт къащыдэ-лпытэгъэхэр технологическэ инфраструктурэм, транспорт инфраструктурэм, коммунальнэ инфраструктурэм хэхьэрэ псэуалъэхэр зыгъэзекIорэ гъэло-рышIэкIо компаниехэмкIэ, юридическэ лицэхэр, унэе предпринимательхэр научнэ-техническэ IошIэнэм ыкIи (е) инновационнэ IошIэнэм ыкIи (е) къэбар технологи-ехэмкIэ IошIэнэм пылбыхэм фытегъэпсыхьагъэ

унэхэр, псэуалъэхэр зыгъэзекIорэ гъэло-рышIэкIо компаниехэмкIэ агъэфедэхэрэр ащ фэдэ гъэло-рышIэкIо компаниехэр Федеральнэ законом ия 19²-рэ статья щыгъэнэфагъэ шапхъэхэм адиштэхэ зыхьукIэ ары.»;

2) я 6-рэ статьям хэт гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 19-рэ статьяIэ агъэнэфагъэхэр» зыфилохэрэр гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 19-рэ статья ия 1-рэ IахьIэ агъэнэфагъэхэр ыкIи мы Законом ия 2-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 5-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфагъэ нэмьIкI шапхъэхэр» зыфилохэрэмкIэ зэблэхьугъэнхэм;

3) я 6¹-рэ статьям хэт гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 19¹-рэ статьяIэ агъэнэфагъэхэр» зыфилохэрэр гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 19¹-рэ статья ия 1-рэ IахьIэ агъэнэфагъэхэр ыкIи мы Законом ия 2-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 5-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфагъэ нэмьIкI шапхъэхэр» зыфилохэрэмкIэ зэблэхьугъэнхэм;

4) я 6²-рэ статья хэгъэхьогъэнхэм ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«Я 6²-рэ статья. Пэрыт технологиехэм арыгъозэрэ технопаркхэр

Промышленнэ продукциер къыдэгъэкIыгъэным ыкIи (е) продукцияIэхэр щэгъэнхэм, технологияIэхэр гъэфедэгъэнхэм ыкIи (е) фэло-фэшIаIэхэр гъэцэкIэгъэнхэм атегъэпсыхьагъэу промышленностымкIэ ялошIэн зэрэIагъэгъушIурэ шыIкIэхэу мы Законом щыгъэнэфагъэхэр пэрыт технологиехэм арыгъозэрэ технопаркым игъэло-рышIэкIо компаниекIэ, юридическэ лицэхэу, унэе предпринимательхэу технологическэ

инфраструктурэм, транспорт инфраструктурэм, коммунальнэ инфраструктурэм хэхьэрэ псэуалъэхэр, научнэ-техническэ IошIэнэм ыкIи (е) инновационнэ IошIэнэм ыкIи (е) къэбар технологиехэмкIэ IошIэнэм ахэр пылбыхэм фытегъэпсыхьагъэ псэуалъэхэр, унэхэр зыгъэпсэуалъэхэрэмкIэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет зэригъэнэфагъэ шыIкIэм тетэу загъэфедэхэрэр пэрыт технологиехэм арыгъозэрэ технопаркымрэ ащ игъэло-рышIэкIо компаниерэ Федеральнэ законом ия 19²-рэ статья ия 1-рэ Iахь щыгъэнэфагъэ шапхъэхэм ыкIи мы Законом ия 2-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 5-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфагъэ нэмьIкI шапхъэхэм адиштэхэ зыхьукIэ ары.»;

5) я 7-рэ статьям хэт гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 20-рэ статьяIэ агъэнэфагъэхэр» зыфилохэрэр гушIуIэхэу «Федеральнэ законом ия 20-рэ статья ия 1-рэ IахьIэ агъэнэфагъэхэр ыкIи мы Законом ия 2-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 5-рэ пункт диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфагъэ нэмьIкI шапхъэхэр» зыфилохэрэмкIэ зэблэхьугъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу КЪУМПИЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 10, 2023-рэ илъэс
N 253

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «ЫпкIэ зыхэмьIэ юридическэ IэпыIэгъу къаратынымкIэ цыIфхэм фитыныгъэу яIэр мыукогъэным ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья ия 5-рэ, ия 6-рэ, ия 7-рэ пунктхэм кIуачIэ ямыIэжьэу лпытэгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ илъэсым чъэпыогъум и 2-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «ЫпкIэ зыхэмьIэ юридическэ IэпыIэгъу къаратынымкIэ цыIфхэм фитыныгъэу яIэр мыукогъэным ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья ия 5-рэ, ия 6-рэ, ия 7-рэ пунктхэм кIуачIэ ямыIэжьэу лпытэгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2012-рэ илъэсым чъэпыогъум и 30-м аштагъэу N 128-р зытетэу «Ып-

кIэ зыхэмьIэ юридическэ IэпыIэгъу къаратынымкIэ цыIфхэм фитыныгъэу яIэр мыукогъэным ехыIлагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуIагъэхэр, 2012, N 10; 2016, N 12; 2017, N 12; 2019, N 12; 2022, N 10, 12) ия 4-рэ статья ия 5-рэ, ия 6-рэ, ия 7-рэ пунктхэм кIуачIэ ямыIэжьэу лпытэгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мафи 10 зытешIэкIэ мы Законом кIуачIэ иIэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу КЪУМПИЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 10, 2023-рэ илъэс
N 257

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэIахьым ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ илъэсым чъэпыогъум и 2-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Транспорт хэбзэIахьым ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2002-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м аштагъэу N 106-р зытетэу «Транспорт хэбзэIахьым ехыIлагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуIагъэхэр, 2002, N 12; 2003, N 11; 2004, N 3, 5, 11; 2005, N 4, 11; 2007, N 11; 2008, N 11; 2009, N 2, 10; 2010, N 3, 11; 2011, N 6; 2012, N 4, 5; 2014, N 10, 12; 2015, N 12; 2016, N 8; 2017, N 5; 2018, N 9, 11; 2019, N 8, 11;

2020, N 4, 8; 2021, N 4, 10, 11; 2022, N 4, 11) ия 4-рэ статья мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм:

1) а 1-рэ Iахьым я 19-рэ пункт хэгъэхьогъэнхэм ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«19) дин организациехэм.»;

2) я 13-рэ Iахьыр хэгъэхьогъэнхэм ыкIи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэм:

«13. ХэбзэIахьхэр зытыхэу мы статьям ия 1-рэ Iахь ия 19-рэ пункт зигугъу къышIыхэрхэм шы IючIи 150-м нэс зильэшыгъэ двигатель зэрыт автомобиль псынIкIэу яIэхэм ащыщэу зымкIэ транспорт хэбзэIахьыр арагъэтырэл.».

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхьу ыкIи транспорт хэбзэIахьым итынIкIэ правэм ыльэныкIокIэ зэфышIытыкIэхэу 2023-рэ илъэсым щегъэжьагъэу щылэ хьугъэхэм альэлэсы.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу КЪУМПИЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 10, 2023-рэ илъэс
N 258

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Лэжьыгъэр къэзыхьыжьыхэрэм, хьаджыгъэ хэкIхэр къыдэгъэкIыхэрэм къэралыгъо IэпыIэгъу ятыгъэным ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья ия 2-рэ Iахь зэхъоклыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ илъэсым чъэпыогъум и 2-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Лэжьыгъэр къэзыхьыжьыхэрэм, хьаджыгъэ хэкIхэр къыдэгъэкIыхэрэм къэралыгъо IэпыIэгъу ятыгъэным ехыIлагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья ия 2-рэ Iахь зэхъоклыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу N 96-р зытетэу ««Лэжьыгъэр къэзыхьыжьыхэрэм, хьаджыгъэ хэкIхэр

къыдэгъэкIыхэрэм къэралыгъо IэпыIэгъу ятыгъэным ехыIлагъ» зыфилоу 2012-рэ илъэсым мэкъуогъум и 6-м къыдэкIыгъэм ия 4-рэ статья ия 2-рэ зэхъоклыныгъэ фэшIыгъэнхэм, гушIуIэхэу «пшъэрыл гъэнэфагъэ зилэ ведомствэ программэхэр» зыфилохэрэр хэгъэкIыгъэнхэм.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм къышIуылагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу КЪУМПИЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 10, 2023-рэ илъэс
N 261

Адыгэ Республикэм и Закон

Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ зэфыщытыкэ заулэ гэтэрэзыгъэным ехылааг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ ильэсым чэпыюгум и 2-м ыштагъ

Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ Адыгэ Республикэм зэрэщызэрэахэрэм епхыгъэ зэфыщытыкэ заулэ гэтэрэзыгъэным пай мы Законыр зыклаштагъэр.

А 1-рэ статья. Мы Закономм щэгъэфедэрэ къэлэ шхьалэхэр

Мы Закономм кыхэхфэрэ къэлуаклэхэр 2022-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 29-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 580-р зытетэу «Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ Урысые Федерацием зэрэщызэрэахэрэм, Урысые Федерацием изаконодательнэ акт заулэмэ зэхьоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм, Урысые Федерацием изаконодательнэ актхэм яположение заулэмэ клуачлэ ямылэжъэу лытэгъэным яхылаагъ» зыфилорэм (ыужклэ федеральнэ законыр тлозэ дгъэклошт) щырялэ мэхъанэхэм афэдэхэр ялэу агъэфедэх.

Я 2-рэ статья. Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъ

Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ лъапсэ фэхьугъэхэр Федеральнэ законымрэ Урысые Федерацием инэмык шэпхъэ правовой актхэмрэ ары, ащ хэхьэх мы Законри, Адыгэ Республикэм инэмык шэпхъэ правовой актхэри.

Я 3-рэ статья. Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъ

1) Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм иполномочиехэм ахэхьэ Адыгэ Республикэм изаконхэм яштэнрэ ахэр зэрагъэцаклэрэм гъунэ лыфыгъэнымрэ.

2) Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иполномочиехэм ахэхьэ:

1) Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ хабзэ икыулыкьюу цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэм, ахэр зэрэахэрэм гъунэ лыфыгъэным япхыгъэ пшэрылхэр зыгъэцэкленэу фитыныгъэ зилэр (ыужклэ уполномоченнэ кыулыкьюу тлозэ дгъэклошт) гъэнэфэгъэныр;

2) цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зэрэахэрэм къэралыгъом гъунэ зэрэлыфырэм ехылаагъэ положенихэр ухэсыгъэнхэр.

3) Цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ уполномоченнэ кыулыкьюу иполномочиехэм ахэхьэ:

1) Изын тхылъ ятыгъэныр, ащ клуачлэ имылэжъэу шыгъэныр;

2) цыфхэмрэ хыльэхэмрэ такси псынклэкэ зещэгъэнхэмкэ шьолпыр къэралыгъо уплэккунхэр зэхэщэгъэнхэр;

3) Федеральнэ закономм кызырэщыдэлытагъэм диштэу Изын тхылъ зэраратырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

4) Федеральнэ закономм диштэу Изын тхылъым ыклуачлэ кызырээзтыралажэрэ, клуачлэ имылэжъэу зэрашырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

5) Федеральнэ закономм ия 4-рэ статья ия 1-рэ лах зигугъу кышырэ лъэу тхылъыр е мэкъэгъэлур ыккы ахэм аклыгъу документхэр уполномоченнэ кулы-

кьюм зэрэлаагъахэхэрэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

6) Федеральнэ закономм кышыдэлытэгъэ шапхъэхэм адиштэу такси псынклэхэр зезыфэхэрэм яшьолпыр реестрэ зэхьоклыныгъэхэр зэрэфашырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

7) Федеральнэ закономм кышыдэлытэгъэ шапхъэхэм адиштэу такси псынклэхэм яшьолпыр реестрэ къэбархэр зэрэагъахэрэ, ахэм зэхьоклыныгъэ зэрэфашырэ ыккы зигугъу къэтшырэ реестрэм ахэр зэрэагъахьыгъэхэр шыклэр гъэнэфэгъэныр;

8) такси псынклэхэр зезыфэхэрэм яхылаагъэ къэбархэу уполномоченнэ кыулыкьюу лэклагъэхан фаехэр гъэнэфэгъэнхэр;

9) Федеральнэ закономм ия 4-рэ статья ия 1-рэ лах зигугъу кышырэ лъэу тхылъхэр, мэкъэгъэлур, зигугъу къэтшыгъэ лъэу тхылъхэмкэ ыккы Федеральнэ закономм ия 4-рэ статья ия 10-рэ лах кышыдэлытэгъэ шьолпыр реестрэхэм къахэтхыкыгъэхэмкэ унашьохэр зэраштагъэхэм яхылаагъэ тхыгъэхэр зыфэдэн фаер ухэсыгъэныр;

10) юридическэ лицэхэу е унэе предпринимательхэу такси псынклэхэр зимылкы унае хахьэхэрэм такси псынклэр зезыфэрэм медицинэ уплэккунхэр зэриклугъэхэм е зэримыклугъэхэм, транспортым изытет зэрауплэккунгъэм е зэрамыуплэккунгъэм яхылаагъэ къэбархэр такси псынклэхэмкэ федеральнэ къэралыгъо къэбар системэм зэрэагъахьанхэ фэе шыклэр гъэнэфэгъэныр;

11) Федеральнэ закономм ия 13-рэ статья ия 1-рэ лах ия 4-рэ пункт зигугъу кышырэ мэкъэгъэлур зэрарахылаагъэ ыккы учет зэрашырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

12) Федеральнэ закономм диштэу такси псынклэхэмкэ заказыр алызыхэрэ кыулыкьюу яшьолпыр реестрэ зэхьоклыныгъэхэр зэрэфашырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр;

13) такси псынклэр зезыфэхэрэм яшьолпыр реестрэ ыккы (е) такси псынклэхэм яшьолпыр реестрэ зэхьоклыныгъэу фашыгъэхэм яхылаагъэ къэбархэр къаратынэу амал зэрэщымылэм ехылаагъэ мэкъэгъэлур уполномоченнэ кыулыкьюу такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу зэрэлаагъахьанхэ фэе шыклэр гъэнэфэгъэныр;

14) Федеральнэ закономм ия 19-рэ статья ия 1-рэ лах зигугъу кышырэ къэбархэр такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу зэригъахьэхэрэр гъэнэфэгъэнэу такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу къэбар-телекоммуникационнэ хытыоу «Интернетыр» илофшлэнкэ ымыгъэфедэ зыхьуклэ;

15) такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу пкэ зылытатырэ фэлэ-фашлэхэмрэ ахэм ауасэрэ афэгъэхьыгъэ къэбархэр зэралыгъэлэсырэ шыклэр гъэнэфэгъэныр такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу илофшлэнкэ къэбар-телекоммуникационнэ хытыоу «Интернетыр» кызыфимыгъэфедэ зыхьуклэ;

16) Федеральнэ закономм ия 19-рэ статья ия 3-рэ лах ия 8-рэ пункт зигугъу кышырэ шапхъэхэр таксистым зэриукуагъэм ехылаагъэ къэбархэр такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу зэрэлаагъахьанхэ шыклэр ухэсыгъэныр;

17) такси псынклэкэ цыфхэмрэ хыльэхэмрэ зэрэахэрэм, такси псынклэмрэ таксистымрэ зыдэщылэхэ чыплэм яхылаагъэ къэбархэу такси псынклэхэм-

кэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу такси псынклэхэмкэ шьолпыр къэбар системэм хигъэхьан фаехэр гъэнэфэгъэнхэр;

18) такси псынклэкэ цыфхэмрэ хыльэхэмрэ зещэгъэнхэмкэ цыфыбэ кызыщызэрэуагъоирэ чыплэхэм къэуцуплэхэр ащызэхэщэгъэнхэм, зэккэми зэдагъэфедэрэ уцуплэхэм такси псынклэхэр къащыуцунхэм, цыфхэр, сэкъатныгъэ зилэхэри ахэм зэрахэтхэу, унэхэр зэрыт шьолпырхэм яурамхэм, аэропортхэм, мэшлокугъоу вокзалхэм, автовокзалхэм (автостанциехэм), культурэм, медицинэ организациехэм япсэуалэхэм ыккы нэмык псэуалэхэм адэжъ щигъэтысхьэгъэнхэм ыккы (е) кышыгъэкыгъэнхэм япхыгъэ лф-тхабзэхэр зэрагъэцэккэшт шыклэр гъэнэфэгъэныр;

19) федеральнэ хэбзэгъэуцугъэмрэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэрэ адиштэу нэмык полномочиехэри гъэцэккэгъэнхэр.

Я 4-рэ статья. Изын тхылъым палъэу илэр

Юридическэ лицэхэмрэ унэе предпринимательхэмрэ Изын тхылъыр ильэси 5 палъэккэ араты.

Я 5-рэ статья. Такси псынклэхэр зезыфэхэрэм яшьолпыр реестрэ, такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу яшьолпыр реестрэ зэрэахьагъэуцорэр

1. Такси псынклэхэр зезыфэхэрэм яшьолпыр реестрэ, такси псынклэхэмкэ шьолпыр реестрэ, такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу яшьолпыр реестрэ электрон шыклэкэ уполномоченнэ кыулыкьюу зэхегъэуцэ такси псынклэхэмкэ федеральнэ къэралыгъо къэбар системэр кызыфигъэфедэзэ.

2. Такси псынклэхэр зезыфэхэрэм яшьолпыр реестрэ, такси псынклэхэмкэ шьолпыр реестрэ, такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу яшьолпыр реестрэ ит къэбархэр (Федеральнэ закономм ия 10-рэ статья ия 1-рэ лах ия 5-рэ, ия 6-рэ пунктхэм зигугъу къашырэ къэбархэр ахэмытхэу) Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ хэбзэ кыулыкьюу яофициальнэ Интернет-сайтэу www.adygheya.ru зыфилорэм рагъэхьанхэ фае.

Я 6-рэ статья. Такси псынклэхэмкэ тарифхэм яхылаагъэ къэбархэр алыгъэлэсыгъэнхэр

Такси псынклэхэмкэ тарифхэм яхылаагъэ къэбархэр таксистым сайтэу къэбар-телекоммуникационнэ хытыоу «Интернетым» щырилэм ригъэхьанхэ фае ахэр загъэфедэштхэм мэфищым нахь мымаклэу къэнагъэр, ащ фэдэ сайт щымылэ зыхьуклэ, такси псынклэхэмкэ заказыр зыштэрэ кыулыкьюу таксистым Федеральнэ закономм ия 20-рэ статья кышыдэлытэгъэ зэзэгъыныгъэр зыдышыгъэм исайт е Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ хэбзэ кыулыкьюу яофициальнэ Интернет-сайтэу www.adygheya.ru зыфилорэм ащ фэдэ къэбархэр ригъэхьанхэ фае.

Я 7-рэ статья. Мы Закономм клуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешлэккэ мы Закономм клуачлэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхьэу
КЪУМПИЛ Мурат**

к.б. Мыекьюапэ,
чэпыюгум и 10, 2023-рэ ильэс
N 254

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухьумэн ыльэныккэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икыулыкьюу яполномочиехэр гъэцэккэгъэ хъунхэм ехылаагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм 2023-рэ ильэсым чэпыюгум и 2-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухьумэн ыльэныккэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икыулыкьюу яполномочиехэр гъэцэккэгъэ хъунхэм ехылаагъ» зыфилорэм ия 4-рэ статья зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыг

Адыгэ Республикэм и Законэу N 265-р зытетэу «Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухьумэн ыльэныккэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ икыулыкьюу яполномочиехэр гъэцэккэгъэ хъунхэм ехылаагъ» зыфилорэм 2009-рэ ильэсым мэкьюогум и 3-м кыдэкыгъэм ия 4-рэ статья (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэхэр, 2009, N 6; 2011, N 11;

2012, N 6, 10; 2019, N 12; 2022, N 3, 11) мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэ:

1) я 7¹-рэ пунктхэм хэт гушылэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ кыулыкьюу» зыфилорэм ачылплэкэ гушылэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ хабзэ икыулыкьюу» зыфилорэр тхыгъэнхэу;

2) я 7²-рэ пунктхэм хэт гушылэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ кыулыкьюу» зыфилорэр ачылплэкэ гушылэхэу «Адыгэ Республикэм игъэцэкклэ хабзэ икыулыкьюу» зыфилорэр тхыгъэнхэу;

3) мыщ фэдэ къэлуаклэ зилэ я 19-рэ ыккы я 20-рэ пунктхэлэхэр хэгъэхьогъэнхэу:

«19) тыкъэзыуцухьэрэ дунаим зэрар езыхыгъэ

псэуалэхэр кыхэгъэщыгъэнхэр;

20) тыкъэзыуцухьэрэ дунаим зэрарэу рахыгъэр дэгъэзыжыгъэныр.».

Я 2-рэ статья. Мы Закономм клуачлэ илэ зыхьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм кышыублагъэу мы Закономм клуачлэ илэ мэхьу.

**Адыгэ Республикэм и Лышхьэу
КЪУМПИЛ Мурат**

к.б. Мыекьюапэ,
чэпыюгум и 10, 2023-рэ ильэс
N 263

Шыфыбэ зэрищэлаагъ

Я XX-рэ лэшлэгум итхэкло цэрылоу Евгений Шварц кызыхыгъэ мафэр чэпыогум и 21-м Мыекъуапэ шыагъэунэфыкыгъ. Икэлэцыклогъорэ иныбжыклогъорэ зыщыклогъэ унэ цыклогъэ мэфэкыр шыклогъэ.

Евгений Шварц икэлэцыклогъорэ

Евгений Шварц идневник кыдэхыгъэ гущылэх мышкыкэлэцыклогъорэ: «Кю, джары, Мыекъуапэ епхыгъэ къэкощыжын юфтхьабзэхэр ыкълэм фэклох. А кьалэр спсэ шыщ, сицыклогъор шыклогъэ. Мыекъуапэ сьдэсызэ сизэхэшыкыкыгъэ кыуытыштыгъэ, сиякып зынэсыгъэ гэрэхэм нэужым шылэныгъэм сьзидихыгъэ чыплэхэм ялытыгъэу зэхьокынкхэри кьахэлыгъэх, нахь чаныгъэ кысхэзылхыгъэ, сыгу кээзылэтыгъэ гэрэхэри шыагъэх...»

1900-рэ илэсым гъатхэм Евгений Шварц иунагъо Мыекъуапэ псэуплэккэ къэкощыгъагъ. Жене а лъэхъаным илэсипл нылэп ыныбжыгъэр. Лев Борисыкыор — унагъом ышхыгъэ юф зышхышэнэу зылухыгъэ кьэлэ сымэджджым урамэу Георгиевскэм унэ цыклогъэ кьащыритыгъагъ. Ар кьэлэ чыгхатэм, псыхыоу Шхыгъуагъэ ыкыл бэдзэрым апэмычыжэу цытыгъ. А лъэхъаным зыцлэ кьетлогъэ чыплыщыр ары кьалэм нахь уасэ зыфашырэ, агъэлэплэрэ чыплэу илагъэхэр.

«Унэм ишхыаныгъупчэхэр кьокыплэмккэ гъэзэгъагъэх. Ащ елытыгъэу Жени имафэ тыгъэмккэ ублагъэ хуштыгъэ. Чыгъэу цагум дэтхэм ятхалэхэм тыгъэр кьалхырыплыштыгъ, урамымрэ чыгхатэхэмрэ шэоажыем кьыфэзэщыгъэхэу кьеджэщтыгъэх. Шэоажыер псынклэу кызышхыушэу тыгъэнэбзыйхэм альэныкыккэ ежэщтыгъ. Ау янэ пэрыоху кыфэхуштыгъэ. Бэ ащ ышэн фаеу кыфигъэптыштыгъэр: лъэпэдхэмрэ цуакъэхэмрэ зыщылэнхэр, ыцэхэр ыпъэкынкхэр, сабын игъусэу дэгъоу зитхыкынкхэр ыкыл нэмыкыкхэр. Ахэм ауж хьалыгъу игъусэу щэ ешён фэагъ. Янэу Мария Федор ыпхум ахэр ыгъэцэккэнхэ зэрэфаер, шэн-хэбзэ дэгъухэр уицыклогъом кыздэпштэнхэ зэрэфаер кырылоуштыгъ. А пстэуми ауж нылэп цагум икыным пае лизын илэу

зыхуштыгъэр...» — Е.М. Биневич итхылыгъэ «Евгений Шварц. Хроника жизни» зыфилорэм кьыдэхыгъ.

Мыекъуапэ Шварц ныбжыккэм хуыгъэ-шэгабэ щыпкэкыкыгъ: ыш кьэхуыгъ, врач Соловьевхэм яунагъо блэгъэныгъэ дырлэ хуыгъэ, революционер кьежыагъ, реальнэ училищым (джырэ Мыекъопэ гимназиу N 5-м) щеджагъ... Училищыр кызыеу нэужым Евгений Шварц Москва кыуагъэ, ау Мыекъуапэ фырилэ шүлгъэу егъэшлэрэу ыгу кынагъ. Идненикхэм гум лылысырэ гущылэхэу адэтхэри зыфэгъэхыгъэхэр кьалэу Мыекъуапэ ары.

«Тыдэ сызыщэли, сьд фэдэрэ

чыплэ сызэфы, сипкыхыгъэхэм бэрэ кьахэщыгъэх классэу сьзщеджагъэмрэ тхаклохэм япортретхэр зыплэгъэ залымрэ. Енэгуагъо, илэсиеу реальнэ училищым сызычлэсыгъэм хэмыкыккэжынкхэ лъэуж сыгу кырыгъэнагъэккэ. Мыекъуапэ сьздэмысыжыр илэс 40-м кьэхуыгъэми, сипкыхыгъэхэм кьахэфэрэ урокхэмрэ тетыхыгъэ цыклогъэ залым члэтыгъэмрэ сикэлэцыклогъор зыщыклогъэ кьалэр сшагъэгъупшэрэп...» — ытхыгъагъ Евгений Шварц икьэлэ гупсэ фэгъэхыгъэу.

Илэсишхэу тешлагъэм Евгений Шварц иунэ цыклогъэ Мыекъуапэ дэтым зэхьокыныгъэ

фышыгъ: шагу гулэтыплэ цыклогъэ шытыгъэр псэуалэхэм зэлау-бытыгъ, чыгъхэу унэр тыгъэм щызыухуымэщтыгъэхэр дэтыжхэп, ау унэ клоцым ит пкыгъохэм, лухьохэм кыпплагъэлэсыжы зэман чыжэр.

Евгений Шварц кызыхыгъэ мафэм тэфэу цагум хьэклабэ кышызырэгъуогъ: пшысабэ зытхыгъэ тичыплэгъум итворчествэ шү зылыгъоу Мыекъуапэ дэхэр, Шварц и Унэ шылажхэхэр, ахэм зыккэ ащыц тхаклом ипхьорэлфэу Мария Крыжановская. Анахьэу мэфэкым ихьэккэ хушхыафыкыгъэккэ альагыагъэр проектэу «Литературное варенье/ культурное

путешествие» зыфилэу Колесниковхэу Олегрэ Светланэрэ зэхэгуагъэр ары. Авторхэм кызырэхэагъэщыгъэмккэ, проектэу «Литературное варенье» зыфилорэр зыфигъэгъэпсыхыгъэр Урысыем иусаклохэм, итхаклохэм ыкыл исурэтышхэм якультурнэ клэн цыфхэм аналэ кытыргъэгъэ дзэгъэныр ары. 2015-рэ илэсым кышыулагъэу Олегрэ Светланэрэ Урысыем ишхольыр 27-мэ юфтхьабзэ 200-м еху ащызэхашагъ, джащ фэдэу Чехием ыкыл Аляскэ ахэм афэдэ юфтхьабзэхэр ащыклогъэх. Анахьэу авторхэм кыхахышты-

гъэхэр федеральнэ мэхъанэ зилэ музейхэр арэп, зэлашлэрэ цыфхэм ялитературнэ фэтэрхэр, усадьбэхэр ыкыл нэмыкыкхэр ары.

— Шварц кызыхыгъэ мафэм фэгъэхыгъэ кьэбарыр зызэхэтэхым ащ лыпытэу Мыекъуапэ тыкьэккэнэу итхуыгъагъ, мэфэкым изэхэщэнккэ тишуагъэ ядгъэкынкхэу тыфэагъ. Анахьэу зыдэтэщэщтхэм ащыцэу тыкызыщыцуцгъэр айвам хэшлыкыгъэ вареньер ары, сьда плэмэ Шварц иунагъуи, ахэм ягъунэгъу Соловьевхэм яунагъуи лъэшэу яккэсагъэ шайм ащ фэдэ варенье халхыаныр, — кылотыгъ Светлана Колесниковам.

Соловьевхэм ятхылхэм ащыц горэм айвам вареньер зэрэхэпшыкыштыккэ фэгъэхыгъэ тхыгъэ кьыдагъотэгъагъ. Мы мэфэкым зигъо хуыгъэ айвам хэшлыкыгъэ вареньер хьаккэхэм апагохыгъ. Шварц

кызыхыгъэ мафэм ехуылэу Олегрэ Светланэрэ Таганрог кышагъэжыгъэ хьалыжыеахэр кыздашагъэх. Ащи ошлэ-дэмышлагъэ горэ хэлэу шытыгъэп, сьда плэмэ Евгений Шварц инэлосэгъэ актрисэ цэрылоу Фаина Раневская Таганрог кышыхыгъ. Фильмэу «Золушкэр» агъэуцу зэхуым нынэлосым ироль ащ кышынкхэу фэгъэгъагъ, а лъэхъаныр ары Шварц нэлуасэ ащ зыщыфэхуыгъагъэр.

— Пстэуми апэу айвам варенье мы мафэм хэтшыкынкхэу тыгу кызыкыхыгъэр Евгений Шварц кызыхыгъэ мафэм ехуылэу айвау яшагу дэтым игъо мэхуыш ары. Сянэжэу Евгений Шварц ишхыгъэу шытыгъэми айвар лъэшэу иккэсагъ, — кьелуатэ Мария Крыжановская.

Гуфэбэныгъэ хэлэу юфтхьабзэр кыуагъэ

Пшысабэ зытхыгъэ Евгений Шварц кызыхыгъэ мафэр мы илэсым чэпыогъу мэфэ дахэм тефагъ. Мэфэкым изэхэщэнккэ мафэр зэрэдахэр шухьафтын лъаплэу альагыагъ, хьаккэхэм чыплэбэ зэрагъэлэгъунымккэ амалышлу агъотыгъ.

Кьеклолагъэхэр зэккэ фэбагъэ зыхэл мэфэкым зэрипхыгъэх, гущылэгъу зэфэхуыгъэх, Шварц иунэ кьалпыхыагъ. Кьеклолагъэхэр викторинэхэм ахэлэжыагъэх, джащ фэдэу вареньем ишынклэ мастер-класси кьагъэ-лэгъуагъ. «Театр у трех дорог» зыфилорэм иартист ныбжыккэхэмрэ А.А. Хьанэхум ыцккэ щыт Камернэ музыкальнэ теат-

рэм иактерхэмрэ кьеклолагъэхэм агу кьалэтыгъ, нахь фэбагъэ кьахалхыагъ. Евгений Шварц ытхыгъэ пшысэхэу цыфхэм нахь апэблагъэ хуыгъэхэм ащыц пычыгъохэр ыкыл музыкальнэ творчествэ номерхэр хьаккэхэм кьафагъэлэгъуагъэх.

— Мы илэсым Шварц кызыхыгъэ мафэм ихэгъэунэфыкынкхэу проектэу «Литературное варенье» зыфилорэм тегъэпсыхыгъэу зэхэтцэнэу итхуыгъагъ. Зэккэри дэгъоу зэпыфагъэу сэлтыгъ. Колесниковхэу Олегрэ Светланэрэ юфтхьабзэм изэхэщэнккэ лэпылэгъу кызырэтфэхуыгъэхэм пае тафэраз. Джыри зызыушом-бгъунэу игъо имыфэгъэ проектхэм аналэ зэратырагъэтырэр тигуапэ, — кыуагъ мысатыу автономнэ организациеу «Шварц и Ун» зыфилорэм ипащэу Надежда Сухова.

Александра БАЛАБАСЬ.

Сурэтхэр: А. Балабась.

Лъэхъаныр ыкIи тхакIор

Иуахътэ ищIыфышхуагъ

Адыгэ лъапкъ литературэ ныбжьыкIэм икъежьэплэ-убла-плэ Iутыгъэ усаку, тхакIо, общественнэ Iофышлагъ Хъаткьо Ахьмэд. ИщIылэныгъэ клэкл дэдэ емыллытыгъэу, творческэ лэжьыгъэшхо кыгъэнагъ.

Хъаткьо Ахьмэд ытхыхэрэр 1923-рэ ильэсым щегъэжьагъэу хиутыштыгъэх, ахэр щылэкIаклэу къахIорэм кыздыхы-рэр зэкIэ зыхэпплягъохэу, зыщыгъэунэ-фыгъэх. Ипроизведениехэм ахэлъ гу-пшысэр сыдигъуи зигъо Iофыгъом епхыгъ, непэрэ мафэми ахэр адештэх. Илъэпкъ фырилэ гукIэгъу-шIульэгъур, ар гухэлъышхуэм къафэгъэушыгъэныр ыкIи щылэкIаклэм дыригъаштэу щыпэрытыныр усаком имурад иныгъ. Ащ паекIэ зыш-хъасыжьыгъэп, имафи ичэщи зэпыу имылэу, ыкIуачIэ къехыфэ, игупшысэ зафэу зыщыш адыгэхэм афигъэлэжьагъ.

Хъаткьо Ахьмэд Джанхот ыкIор чэпыюгум и 24-м, 1901-рэ ильэсым Шэуджэн районым ит къуаджэу Хъаты-гъужыкIуае кыщыхуыгъ. 1910 — 1912-рэ ильэсхэм унэе еджаплэм щеджагъ, ащ пидзагъэу динеджэплэ семинариеу къалэу Уфа дэтым ыкIи Ставропольскэ ильэситIу клэлэгъэгъэжэ семинариеу станицэу Баталпашинскэм (джы къалэу Черкесскэ) ащызэригъэгъотыгъ.

Совет хабзэр загъэуцум, адыгэ къа-джэхэм еджаплэхэр къащызэуахыгъагъ. А. Хъаткюр Теуцожь районым ит къау-

джэу Гъобэкуае агъэкуагъ, егугъоу Iоф щышлагъ. Мы ильэсхэм ар адыгэ лъапкъ усаку Теуцожь Цыгъо нэлуасэ фэху, поэтическэ творчествэм нахъ пэблагъэ мэху; нахыжъ губзыгъэмрэ клэлэклэ гъэсагъэмрэ зэфэдэу яшлуагъэ зэкIыжы, ятворческэ гухэлъхэр мэпытэх ыкIи лъэкуатэх. 1923-рэ ильэсым кыщыубла-гъэу гъэзетэу «Адыгэ макъ» ылоу кы-тырадзэ хуыгъэм А. Хъаткюм иапэрэ усэхэр кыщыхеутых. Ахэр арых адыга-бзэкIэ апэрэу кытырадзагъэхэр. Ежъ гъэзетри ныбжьыкIагъ, гъэтхалэм и 8-м, 1923-рэ ильэсым иапэрэ номер кы-дэклигъагъ.

1923 — 1926-рэ ильэсхэм А. Дж. Хъаткюр къалэу Москва дэт КъокIыплэм щыпсэурэ лъапкъхэм я Коммунистиче-скэ университет щеджагъ. Ар кызеухым, Адыгеим кыгъэзэжьыгъ ыкIи гъэзетэу «Адыгейская жизнь» зыфилорэм ире-дактор игуадзэу Iоф ышлагъ, Адыгэ педтехникумым идиректорэу, Адыгэ тхылъ тедзаплэм иредакторэу ыкIи Адыгэ хэку исполкомным лъапкъ гъэсэ-ныгъэмкIэ иотдел ялофышлагъ.

1934-рэ ильэсым кыщегъэжьагъэу,

опсауфэ, Хъаткьо Ахьмэд Адыгэ тхэкло организацием пшээдэклижъ зыхырэ исекретарыгъ.

Хъаткьо Ахьмэд СССР-м итхакIохэм я Союз 1934-рэ ильэсым щегъэжьагъэу хэтыгъ.

ИгъашIэ клэклигъэми, усаком а уах-тэр клэгъэзынчэу итворческэ гупшысэ лъэшклэ ыушлагъ: произведение шIэгъуа-бэ ытхыгъ, непи ахэр анахъ уасэ зилэхэу къэнэжьых. Тхылъ шъхьафэу кыдэкли-гъэх рассказэу «Былым фэклэд», къэ-шыгъо едзыгъохэр зыдэт сборникэу «КIэр» (зыщымылэжъ уж кыдагъэкли-жыгъы), усэхэр ыкIи ордэхэр дэтхэу «Пщиналь», усэ ыкIи ордэ сборникэу «Часовой», ихэшпыкIыгъэ тхыгъэхэр зыдэтхэу «Цыфыр щэрэ!» «Стиххэр». 1938-рэ ильэсым къалэу Ростов-на-До-ну урысыбзэкIэ ипроизведениехэр зы-дэт тхылъыр кыщытырадзагъ.

Хъаткьо Ахьмэд итхыгъэхэм зэфэдэ-клэ усаком игутеу мэкъэ зафэ ащы-зэхэошIэ; цыфыр цыфым ищхэпсэу, шъхьэкIэфэ-пытэныгъэр къабэклэу цыф-хэр зэдыщылэнхэм ар къафаджэщыгъ. ШIоигъуагъ лъэшэу адыгэхэр лъапкы-шIу-лъэпсэшIухэу, яадыгэ-хэбзэ дахэхэр клэгъэтхэу, хэткли щысэ ин хуэхэу щылэнхэм. Кыгурылощтыгъ дэгъоу уса-ком гъэсэныгъэр хэтрэ цыф лъапкыли анахъ гушъхьэгъомылэ инэу зэрэщытыр ыкIи зэрилэклэу, ильэс зытIоу клэлэ-егъаджэу Iоф зышлагъэм, мышIэныгъэр гъэклэдыгъэным пыллыгъ. Усэкло цIэрылоу Теуцожь Цыгъо кыIорэр зэкIэ тхьапэм егъэкугъэным мэхъанэ ритыгъ ыкIи

зэчыи инэу ахэлъымкIэ Цыгъорэ Ахь-мэдрэ зэпэблагъэ хуухи, тIуми яшлуагъэ зэрэзэкIыжыгъэр адыгэ литературэ ныбжьыкIэмкIи, адыгэ лъапкымыкIи уасэ зилэ лъэбэкъу ин хуыгъэ.

«Былым фэклэд» зыфилорэ рассказ закъоми, бэ нэм кыкIыгъэуцоу узери-гъэгупшысэрэр: Былым — осэпс, ау мыкIодыжьыщтэу, цыфыр цыфы зышIэу, лъапкыыр кызэтезэыгъэнэщтэу ыкIи зыухуэмэщтыр акъылыр арэу зэрэщытыр мы произведением щыкIэгъэтхыгъ.

Джащ фэдэу, мэкъэ Iэтыгъэклэ ащ кыIуагъ: «Цыфыр щэрэ!, щылэмэ хъяр!» Уцыфыныр, ащ зыкIи уемыбгъукIоныр, зэкIэдэлуIыжъ-зэфэсакыжымы цыфыр ыкIи лъапкыыр зэраухуэмэщтыр, ныб-жьыкIагъэми, дэгъоу ышIэщтыгъ, иадыгэ лъапкъ инэу, лыхуужэу зэуабэм аужъ-гъэигъэм, усаком зэрилэклэу игушъхьэ-гъомылэклэ ешлушIэ, ешIэ гъэсэныгъэр адыгэхэмкIэ псым ыкIи нэфынэм зэра-фэдэр. Лъэшэу Хъаткьо Ахьмэд клэхъо-псыщтыгъ адыгэхэм заужыжьыным, зыкIаштэжьыныш, альапсэ пытэу зы-къалэтыным. Усаком ишIоигъоныгъэ адыгэ лъапкыым, Адыгэ Республикэ ныбжьыкIэу тилэ хуыгъэм дахэу ыкIи егугъухэу зэшлуахы. Мамырыгъэр ти-къэралышхоу Урысыем, ти Адыгей, ты-дэрэ чыналыи ащымыкIосэнэу, ашъхьэ-щытынэу тэлъало. Ары зыкIэхъопсэу, кызфаджэщтыгъэр Хъаткьо Ахьмэд.

Усаком зыщымылэжъ уж, кыгъэшIа-гъэр ильэс 36-рэ, кыхэкIыгъ ащ итвор-чествэ, ищылэныгъэ «ныбжьыкыу шIу-цIэхэм» чIаухуэмэу, ыцIэ рамыложэу. Ильэс 20 фэдиз ауштэу кIуагъэ, ащ ыужым лажы-хъакIи зымылэгъэ Хъат-кьо Ахьмэд ыцIэ къалэтыжыгъ. 1981-рэ ильэсым, усаком кызыхуыгъэр ильэс 80 зыщыхуэрэм ехуылэу, Адыгэ тхылъ тедзаплэм зы том хуэрэ ихэшпыкIыгъэ произведениехэр адыгабзэкIэ ыкIи уры-сыбзэкIэ зыдэтхэр «Къаштэ плапэ» («Дай руку») ылоу кыщыдэклигъ. 2001-рэ ильэсым, тхакIом ильэси 100 мэфэклэ, ипоэтическэ произведениехэр зыдэт тхылэу «Цыфыр щэрэ!» кыхаутыгъ.

Хъаткьо Ахьмэд зэдзэкIэкло гъэшIэ-гъоныгъ, адыгабзэкIэ А.С. Пушкиным иусэхэр ыкIи поэмэхэр, «Кавказский пленник», «Цыгане», «Полтава», нэмыкI-хэри зэридзэкIыгъэх. Ахэр Адыгнациз-датым 1937-рэ ильэсым кыщытыра-дзагъэх.

Хъаткьо Ахьмэд адыгэ лъапкъ поэзи-ем иапэрэ лъэпсэхэщ, ащ елпытыгъэу, итворчествэ тыухуэмэныр ыкIи епэсыгъэ уасэ фэтшIызэ сыдигъуи ыцIэ етIоныр кыттефэ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Адыгэ Республикэм мылькы зэфыщытыкIэхэмкIэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылькы ищэнкIэ электрон шыкIэм тетэу аукцион зэрэзэхэщэщтым ехылагъ

2001-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 21-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 178-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ мылькур приватизация зэрашIырэм ехылагъ» зыфилорэм ия 23-рэ статья, Урысые Феде-рацием и Правительствэ 2012-рэ ильэсым шышъхьэлум и 27-м ышIыгъэ унашъоу N 860-р зытетэу «Къэралы-гъо е муниципальнэ мылькур электрон шыкIэклэ зэрэщэрэм ехылагъ» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм и Законэу 2022-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 29-м аштагъэу N 160-р зытетэу «2023-рэ ильэсым Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылькур приватизация зэ-рашIышт программэм ехылагъ» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэ-сым бэдзэогъум и 2-м ышIыгъэ унашъоу N 118-р

зытетэу «Адыгэ Республикэм мылькы зэфыщытыкIэ-хэмкIэ и Комитет ехылагъэ Положением фэгъэ-хыгъ» зыфилорэм, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 348-р зытетэу «Адыгэ Респу-бликэм икъэралыгъо мылькур приватизация зэрашIы-щтым ехылагъ» зыфилорэм 2023-рэ ильэсым чэпыю-гум и 10-м кыдэклигъэм атегъэпсыхыагъэу Адыгэ Республикэм мылькы зэфыщытыкIэхэмкIэ и Комитет унашъоу ышIыгъ:

1. Iахъэхэлъ обществэу «Сбербанк-АСТ» зыфилорэм иэлектрон сатыу площадкэклэ, сатыу секциеу «Приватизация, аренда и продажа прав» зыфилорэм-кIэ гуадзэу N 1-м диштэу Адыгэ Республикэм икъэ-ралыгъо мылькы электрон шыкIэм тетэу щэгъэнэу.

2. Аукционхэм язэхэщэнрэ кадастрэ уасэм игъэ-нэфэнрэ афэгъэзэгъэ отделым АО-у «Сбербанк-АСТ»-м иэлектроннэ сатыу площадкэ, сатыу секциеу «Прива-тизация, аренда и продажа прав» зыфилорэм къэра-лыгъо мылькур приватизация зэрашIырэм ехылагъэ хэбзэгъэуцугъэм тетэу Адыгэ Республикэм икъэра-лыгъо мылькы зэрэщэщтым ехылагъэ къэбарыр гуадзэу N 1-м ыкIи N 2-м адиштэу ригъэхъанэу.

3. Мы унашъор зэрагъэцакIэрэм сэ шъхьэкIэ гъунэ лысыфынэу зыфэсэгъазэ.

Комитетым итхъаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА кь. Мыекъуапэ, чэпыюгум и 13, 2023-рэ ильэс N 427

Искусствэр ыкiи цыфыр

Гум илгъапІэу Адыгеир

Зэльашлэрэ лэпэласэу Къуанэ Аслъан имэфэкI къэгъэльэгъонэу исурэт
лофшлэгъи 100 фэдиз зыхахьэу мы мафэхэм АР-м исурэт къэгъэльэгъуапIэ
къыщызэлуахыгъэм сурэтышым итворчествэ зигунэхэр, ныбжьыклэхэу
искусствэм – сурэтшыным зыфэзгъасэхэрэр, тикъалэ къэкIорэ зекIохэр,
хъакIэхэр ашIогъэшлэгъонэу еплъых.

Къуанэ Аслъан илъэс 50 Iэпэ-цыпэ хъугъэу икIэсэ сурэтыр ешIы, творческэ лъэгъо дахэ иIэ хъугъэ.

Іэпэлэсэм итворчествэ зикласэу, Кьо-

буужым сурэтшын сэнэхэатым феджаг.
 1968-рэ ильэсым Краснодар дэт худо-
 жественнэ училищыр кыухуыг. 1978-рэ
 ильэсым кыищегэжыагэу Урысыем
 исурэтышхэм я Союз хэт.
 Всероссийскэ кыэгэльэ-
 гьонэу эстамп, республикэ
 кыэгэльэгьонхэу «Моло-
 дость России», «60 лет
 Советской власти», «60
 лет Великой Победы»;
 шьольырхэмкэ — «Гра-
 фика Юга», «Советский
 Юг» зыфилохэрэм ахэ-
 лэжыаг. А-р-м инароднэ
 сурэтышл.

Училищыр кызыуухыгэр ильэси 6 хуыгуэу, 1974-рэ ильэсым, Аслъан апэрэу «Советский Юг» зыфилорэ зэнэкъокъум хэлэжыагъ, ащ нэмыкхэр кыкылъыкылагуэх. Апэрэ творческэ лъэбжъум кыщегъэжыагуэу искусствэм идунэе ин гъэшлэгъон клэ горэ, мэхъанэ зилэ хахьо фишлыныр, искусствэм идунэу илахь хильхъаныр имурад инэу зэрэщытыр зэхихлэштыгъ. Зы мафэм адрэ мафэр кызыэрэкклэ-лъыкыу, сурэтышлэу Къуанэм игупшыси исурэтхэм кыащнэфагъ. Ащ ишыхатыхь играфическэ лофшлагэхэу

«Времена

кыпӀлэм шыпсэурэ цӀыф лъэпкӀхэм
яiskusстэвкӀэ Къэралыгъо музейм и
Къутамэу Мыекъуапэ шылажьхэрэм ипа-
шэу ШъэуапцӀэкӀо Аминэт кӀызырӀуа-
гъэу, «Аслан исуртшыгъэхэмкӀэ Ады-
геим ичӀыопс бай, икӀушъхӀхэр, мэххэр,
псыхӀохэр, псынэкӀэчӀхэр, лъэпкӀым
илэжьэкӀо пэртхэр, културэм шызэ-
лашӀэр гъсагъхэр, шӀэн-хэбзэ даху
адыгӀхэм яӀэхэр, лъэпкӀым ышъхӀэ
кӀырыкӀуагъэр зӀкӀэ кытфелуатэ, нэ-
рыльэгъу ахэр ӀэпӀасэм кытфешӀы,
тегъаразэ, тхӀаегъэпсэу!»

Графикэм Адыгеймклэ апэрэу дэ-
лэжьыгъэ купым щыц Къуанэ Аслъан.
Ежь сурэтышым иапэрэ къэгъэлъэгъонэу
зэхичэгъагъэр графикэм илъ сурэтхэм-
клэ зэльпыпкпэгъагъ, искусствэм ипшэ-
рылъ анэхь ин клэзыгъэтхырэ жанрэм-
клэ пстэуми апэу ащ зиуэтхыгъагъ.

Бълъгъүрэ пстэур нэкӀэ ышыпӀэу зэрэщытым имызакъоу, экӀэ къешӀэкӀыгӀэ пстэур гукӀэ зерищӀэлӀныр Аспан ишӀныгӀ. ИсабынгӀом кыиздиштагӀэу сурэтшыным зылыщӀэгӀы: джащӀагӀым шыхӀэр бӀэрэ сурэт ышыштыгӀӀӀ, ащ

года» ыкли «Внучата». Искусствоведэу Кушъу Аслъан анахъэу Къуанэм кыдэхуыгъэ лъэныкъоу ылъытагъэр ятлонэрэ сурэт купэу «Внучата» зыфилорэр ары. Мы темэм уасэ анахъ кезытырэр loфшлагъэм лъэпкъ шэн-хэбзабэр кыззэрешлэкыгъэхэр ары. Уильэпкъ культурэ куоу пшлэу, уильэпкъ хьалэлэу уфэлэжъэныр мыпсынклэми, ащклэ имурад авторым кызэрэдэхуыгъэр ыкли непэрэ мафэхэм къанэ-сыжъэу хьалэлэу зэрэ-лажьэрэр клэгъэтхыгъэн фæе.

Къуанэ Аслъан игъорыгъоу, фэсакъэу игушъысэ класэ ыкъудыигъ, лэужжэм язэпхыныгъэ къыыригъэлъэгъуклын

ыльэкыгы. Цыфыр зыузенклэу,
 цызыгьалэрэр лофыр ары. Ады-
 гэхэм ар дэгьу дэдэу ашлэщтыгь;
 нахьыжэхэм акырыпплыхэмэ,
 аклэдэлуклэхээ, ныбжыклэхэм
 зыкьаштэщтыгь. Сурэт шлагьох
 «Бжыхьэ лофшлэнхэр», «Колхо-
 зым иветеранхэр». Мыхэм
 альпасэр адыгэ лэжьяклом илоф-
 шлэгьу маф, эккырыпплыжыны-
 гьэр, кьыуалорэ гушылэр кьып-
 хэхьаныр. Нахьыжэ лэжьякло
 кумыр кум исэу маклох лоф
 ашлэнэу. Мары лыхьэхэм ащыц шыклэ
 цыклум ылэ фецэи фэгумэклэу, псэ
 зыпытыр джауштэу зэрэшлэ. Кум ис
 лэжьяклохэр нэгү зэлухыгьэх. Ахэм
 аужылоу гу льютэ шьэожьыеу шыпллэм
 дэсым. Жьымрэ клэмрэ зегурылоу, зэфэ-
 раскьэу шылэныгьэр зэрэлъыкуатэрэр
 сурэтышлым мыщ кьышырилотыкыгь.

Цыфымрэ кьешэлкыгъэ дунамрэ пытэу зэрэзэпхыгъэхэр Ioфшлагъэу «На закате» зыфилорэм дэгъоу кышчырыгъэллэгъукыгы. Къуанэ Аслъан лъэныкъо инэу графикэмкIэ ригъажыи, жывопис жанрэми егугъоу щыц зышлыгъ. Шылэ-ныгъэм ипчэгу ит цыфым иобраз жанрэу портретымкIэ Iпэласэм кытыгъ. Лъэжыкъо Iапшъэхэр, еж сурэтшылым ятэ ипортрет, лъэлкъ культурэм ykIи литературэм зилахышлу ахэлъхэу Тхабысым Умарэ, Шъэожэ Розэ, Мэцбэшлэ Исхъакъ, тренерэу Кобл Якъубэ, Хъуажэ Мыхъамодэ, адыгъ драматическэ артисткэ цIэрыуагъэу KIураачинэ Фатимэ

ыкйи нэмыкхэм ясурэтхэр ылапэ кы-
члэкыгъэх.

Натюрмортым ыкйи пейзажым Аслъан итворчествов чыплэ хэхыгъэ щырял, ахэр тигупсэ Адыгеим идэхэгъэ-къэбзагъэ, ичъыопс ихъалэмэтыгъэ зыщыгъэунэфыгъэх — «Тишина», «Созерцание», «Полнолуние». Къушъхъэ пейзажыр плонышъ, анэх нэр плэпызыхырэ. Къуанэ Аслъан иживопис гум тынчыгъэ-шъэбагъэ къырелъхъэ.

Сурэгтэйшлým иадыгэ лъэпкэ ищылэклэ-псэуклэ, илофшлэклэ, ицлыфхэм ягъэпсы-клэ-шылклэ тэрэзхэм ямызакъоу, адыгэм итарихэ гъогууан — иблэклыгъэ чыжъэ триптихэу «Переселение черкесов» зыфилоу шэу зэхэтымклэ — а I-р — «Прощание»; я II-р — «Переселение черкесов» ыкIи я III-р — «Обреченные» зыфилохэрэмклэ ащигъэунэфыг. Бэ адыгэхэм кунэу алъэгъугъэр, кызэ-пачыгъэр, аы снэд кызэащэши, ялыгъэ-цлыфыгъэ зыкIи ахъожьыгъэл. Хэгъэгу ззошхоу лъыпсыр псыхъоу зыщычагъэм адыгэхэри лыгъэ-псэемыблэжъныгъэшхо ахэлъу хэлэжыагъэх, Советскэ Союзым и Лыхъужьэу Андырхъое Хъусен Боржэ ыкъом, Хъахъурэтэ Шыхъанчэрые ыкIи Адыгэ Республикэм иапэрэ Президентэу Джарымэ Аслъан ясурэтхэр портрет жанрэм хахъо фэзышлыгъэх ыкIи А. Къуанэм итворческэ кIуачлэ зыпсыхьа-гъэх.

Лэлэшэгуныкыом цыф лэпэласэм шлоу
ылэжыгыэр зэклэ зы тхыгэм кыышы-
лотэгшошоп, ау кыхызэгъэхожкымэ
сшлоигьор Къуанэ Аслъан икьэлэм
картинэ шлэгъуабэ кыызэрэпыкыгьэр
ары. Ахэм арыольаго адыгэм пасэм
ишылэклагъэри, ишыу гъэпсыклагъэри,
илэжьэклэ-лофшлэклагъэри, имэфэ кын-
хэри, лотэжыгыо мэфэшхохэри, Адыгэ
Республикэм дахэу зышыхахоу, зилэтэу,
тижы тики зэклэдэлуклэу, зэкырыпты-
жьэу, апэклэ зэрэлъыкылатэхэрэр —
мамыр огур ташъхагъэу тызэрэщылэр
зэрэпалэр. «Шу зышлэрэм, шу фы-
щылъ» ало адыгэхэм. Тыфэлъало Къуанэ
Аслъан псауныгъэ дахэклэ, мыуцэкун
творческэ гуахъоклэ.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Афэрым, Алкъэс!

Мыекьуапэ щыпсэурэ шъэожьы цыклоу Тыгужь Алкъэс спортыр иклас, илъэсищ хъугъэу ащ пылъ.

Тыгужьхэм лунэгъо хъарынащ.

ДзюдомкIэ, шъхьафит бэнаклэмкIэ ыкIи шапхъэ зыпымылъ спорт лъэпкъэу грэпплингмкIэ гъэхъэгъэшлэхэр ащ илэх.

Алкъэс илъэси 7 нахь ымыныбжьымы, медаль 50 фэдиз къыфагъэшъошагъ. БэмышIэу Налщык щыклогъэ турнирым апэрэ чыплэр къыщыдихыгъ. ГрэпплингмкIэ Ев-

ропэм изенэкъокъоу Ростов на-Дону щы-кIуагъэм ящэнэрэ щыхъугъ.

Спортыр зикIэсэ шъэожьы цыклум ты-фэлъало тапэки гъэхъагъэхэр ышIынхэу, Адыгеим ыцIэ дахэкIэ раригъэлонэу.

КИАРЭ Фатим.

ТеатритIум язэдэлэжьэныгъ

АР-м и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ыцIэ зыхьырэ-рэ Волгоград и Къэралыгъо музыкальнэ-драматическэ къээзэкъ театрэмрэ къэгъэ-лъэгъонхэмкIэ зэхъожьыгъэх.

Волгоград къыкIыгъэ театрэм икIэзгъэлъэгъонхэр бэмышIэу Мыекьуапэ щыкIуагъэх. «Пушкинскэ картэмкIэ» ахэм уяплъын плъэ-кIыштыгъ.

Сталинград заом текIоныгъэр къызы-дахыгъэр илъэс 80 зэрэхъугъэм фэгъэхьы-гъэу творческэ Iофтхьабзэр зэхъащэгъагъ.

Волгоград иартистхэм Адыгеим спектаклищ къышагъэлъэгъуагъ: «Украденное солнце», «Коммуналка», «Последняя попытка» зы-филохэрэр.

Спектаклэу «Украденное солнце» зы-филохэрэмкIэ гастроль къэгъэлъэгъоныр къы-зэлуахыгъ.

Хэгъэгу зеошхом илъэхъан къалэу Ста-линград ыщэчыгъэр, пэкIэкIыгъэр тарихъым инэклубго анахь нэхъэиэхэм ащыщ. Спек-таклэр хъугъэ-шIагъэм техыгъ, цыфхэм ягукъэкIыжхэмкIэ ар зэхъагъэуцуагъ. Спек-

таклэу «Украденное солнце» зыфилохэрэм еплъыгъэхэм осэ ин фашыгъ, театральнэ фестивалхэм ыкIи зенэкъокъухэм ащ текIо-ныгъэр къащыдихыгъ.

Чъэпыогъум и 26 — 28-м АР-м и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахимэ ыцIэ зыхьырэ иактерхэр Волгоград еблэгъэштых. Спектак-лэхэу «Всадник счастья» и «Женихи» зы-филохэрэр адыгабзэм илъэу къагъэлъэгъо-штых. Ащ синхроннэу урысыбзэкIэ зэра-дзэкIыжышты.

Спектаклэм ыуж Лъэпкъ театрэм кон-ференцие щызэхъащэгъагъ.

«АР-м и Лъэпкъ театрэ хэхъоныгъэхэр ышIынхэм тишъыпкъэу тыпылъ, — къыщи-луагъ ащ Адыгэ Республикэм иконцертнэ объединение ихудожественнэ пащэу Ацу-

мыжъ Рустам. — Непэ таджъ къеблэгъэ-гъэ хъакIэхэм тигуапэу тапэгъокIыгъ. Волго-град зыкIызэрэщыдгъэлъэгъоштым имыза-къоу, зишIуагъэ къэкIошт зэлукIэгъу гъэшIэ-гъонхэр тилэштых, зээзгыныгъэхэри зэдэт-шIынхэу тэгъэнафэ. ТилофшIэн лъэныкъуа-кIэхэр къыхэхэх, ащ къыхэкIыкIэ, тызхэт уахътэм тыдэбэкъоным, шэпхъакIэхэм та-щыгъозэным тынаIэ тет».

Волгоград къыкIыгъэ театрэм ипащэу Анд-рей Зуевым ыкIи спектаклэу «Украденное солнце» зыфилохэр къээзыгъэлъэгъогъэ ак-терхэу Сергей Ячменевымрэ Мария Миро-шинамрэ гушIуагъэу тафэхъугъ.

«Адыгеим фэбэныгъэ хэлъэу къызэрэ-щытпэгъокIыгъэхэр лъэшэу тигуапэ. Непэрэ къэгъэлъэгъоныр цыфхэм агу рыхыгъэу, сценэм тет актермэ яжабзэ IупкIэу, зэхэугу-фыкIыгъэу анэсыгъэу сэлъытэ. Тапэки АР-м и Лъэпкъ театрэ зэлхыныгъэ дытилэным, Iоф зэдэтшIэным тыщэгугъы», — къылуагъ А. Зуевым.

— Театрэм лъэныкъуабэ иI, — къыхигъэ-хъуагъ актрисэу Мария Мирошинам, — спектаклэр огъэхъазыры, ролыр зеогъашIэ, режиссерым Iоф дэошIэ, сценэм укытэхъэш, къэгъэлъэгъоныр къэоты. Залым кIым-сы-мэу чIэтымкIэ зэхэтшIагъ цыфхэу къэкIуа-гъэхэм къэгъэлъэгъоным мэхъанэу иIэр зэралъыдгъэлэсын тлэкIыгъэр, ащкIэ ахэм лъэшэу тафэраз.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

Сурэтхэр: А. Iэшын.

Къатхэхэрэм яшIошIрэ редакцием иеппыкIэхэмрэ зэтемыфэнхэ алъэкIышты.

Зэхъышагъэр ыкIи къыдзэ-гъэкIырэр:
АР-м лъэпкъ Iофхэм-кIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэ-гъухэм адырIэ зэлхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыекьуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр:
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхъапэхэу зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкIунэу щытэп. Мы шапхъэ-хэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожьых.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIоры-шIанI, зэраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
АО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр
4035
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1787

Хэутыным узчыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьалэр
МэщIэкъо С. А.

Редактор шъхьалэм игуадзэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэкIыжъ зыхьырэ секретарыр
ЖакIэмыкъо А. З.